

a účinnost psychiatrické péče. S prof. Dobiášem založili terminologickou sekci Psychiatrické společnosti. Se spolupracovníky připravil slovníček psychiatrických termínů, podílel se na překladu MKN 10 do češtiny, je autorem (spolu s prof. Libigerem) recentní monografie o etice. Napsal celkem více než 200 odborných publikací a přednesl velké množství vždy velmi dobře přijímaných přednášek doma i v zahraničí.

Já jsem poznal Pavla Baudiše hlavně v jeho roli člena výboru Psychiatrické společnosti ČLS JEP, jejímž je nyní čestným členem. V letech 1970–1972 a 1994–2009 byl vědeckým sekretářem a v letech 1990–1994 předsedou společnosti. Vždy jsme obdivovali Pavlovo noblesní vystupování, jeho organizační dovednosti i schopnost spravedlivě řešit nejrůznější konflikty a sdělit i nepříjemnou pravdu takovým způsobem, že všechny dotčené strany jeho názor přijaly. Určitě ho to muselo stát mnoho sil i času. MUDr. Pavel Baudiš byl motorem a organizátorem celé řady národních a mezinárodních akcí a konferencí. Je možné připomenout Československo-jugoslávské a Československo-polské dny, či porevoluční setkání se zástupci Americké psychiatrické společnosti či britské Královské psychiatrické společnosti. Za výsledky své práce byl mnohokrát oceněn. Jmenuji např. čestnou medaili Boleslawa Szareckého Univerzity v Lodži, čestný diplom Sboru Liječnicka Hrvatske v Záhřebu, medaili Švédské lékařské společnosti, Národní psychiatrickou cenu prof. Vondráčka, medaili a čestné členství České lékařské společnosti.

Je neuvěřitelné, jak je dr. Baudiš i v současné době cílý. Ještě v nedávné době se podílel na vypracování materiálu týkajícího se invalidizace u psychiatrických pacientů, je členem výboru pro udělování Kuffnerovy ceny. Je spoluautorem nedávno publikovaných nových „Doporučení psychiatrické péče III“. I když v roce 2009 již odmítl kandidovat na další období výboru Psychiatrické společnosti, stále pomáhá v činnosti výboru, např. při řešení některých stížností. Pravidelně se aktivně zúčastňuje národních konferencí. Jako málokterý ze členů naší společnosti pravidelně dochází na tradiční středěční Purkyňky, kde sedává v levé přední části Vondráčkovy posluchárny a bedlivě naslouchá sdělením svých mladších kolegů.

Vím, že Pavel Baudiš pravidelně chodí s některými přáteli a kolegy na pivo do restaurace U Medvídků, kde rokují též o dění v našem oboru. Zůstává i nadále aktivním turistou. V posledních letech podnikl mnohé cesty i na jiné kontinenty. Několikrát za rok musí navštívit svou milovanou Šumavu. Ještě jednu věc můžeme Pavlu Baudišovi závidět. Je to jeho klidné a spokojené rodinné zázemí s pečující, ale určitě velmi tolerantní ženou Alenou. Milý Pavle, setkání s Tebou byla pro nás, Tvé mladší kolegy, vždy velmi příjemná, obohacující. Byla to nejen škola psychiatrie, ale také poučení o životě. Za všechno zmíněné bych Ti chtěl jménem výboru Psychiatrické společnosti, všech našich členů a české psychiatrie vůbec moc poděkovat a popřát Ti do dalších let Tvého pestrého života mnoho svěžesti, dalších nápadů, ale hlavně spokojenosti.

PROF. PHDR. ANTON HERETIK, CSC., MÁ 60 ROKOV

prof. MUDr. Vladimír Novotný, CSc.

Mnohoročný člen redakčnej rady a pravidelný prispievateľ Českej a slovenskej psychiatrie sa dožil okrúhleho jubilea 60 rokov (aj to asi náhodou a pre pretrvávajúcu mladícku nerozvážnosť, inak si to nevieme vysvetliť). Prof. Heretik patrí k významným osobnostiam klinicko-psychologickej a psychiatrickej scény. Pripomeňme si niektoré parametre jeho života.

Je rodený Bratislavčan. Absolvoval štúdium psychológie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v roku 1973. Od r. 1973 pracoval ako klinický psychológ na Psychiatrickej klinike FN a LF UK v Bratislave. V roku 1977 atestoval z klinickej psychológie, v tom istom roku získal aj titul PhDr. V r. 1985 sa vrátil na svoju alma mater a súčasne obhájil kandidátsku dizertačnú prácu. V roku 1990 habilitoval na Filozofickej fakulte UK. V rokoch 1991–92 bol predsedom Akademického senátu FF UK a v rokoch 1993–1999 bol vedúcim Katedry psychológie na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. A aby sme vedecký a odborný vývoj mali kompletný, tak v roku 2001 sa stal profesorom.

V súčasnosti je profesorom klinickej a forenzej psychológie, prednáša aj psychoterapiu a vedie sociálno-psychologický výcvik študentov. Je členom výboru Slovenskej psychiatrickej spoločnosti SLS (jedno obdobie bol aj pod-

predsedom Slovenskej psychiatrickej spoločnosti), členom výboru Slovenskej psychoterapeutickej spoločnosti, ktorej v r. 2002–2006 predsedal, a členom viacerých vedeckých rád a redakčných rád odborných časopisov, mimo iného aj Českej a slovenskej psychiatrie, Československej psychológie, časopisu Alkoholizmus a drogové závislosti; 30 rokov pôsobí ako súdny znalec, najmä so zameraním na posudzovanie páchatelov závažnej násilnej kriminality. Venuje sa aj súkromnej psychoterapeutickej praxi.

Prof. Heretik je autorom a spoluautorom viac ako sto vedeckých štúdií z oblasti psychopatológie, psychoterapie, psychodiagnostiky a forenzej psychológie. Podieľal sa aj na viacerých prácach z adiktológie. Napísal prvú československú učebnicu forenzej psychológie *Základy forenzej psychológie* (1993), ktorá vyšla v prepracovanom druhom vydaní ako *Forezná psychológia pre psychológov, právnikov, lekárov a iné pomáhajúce profesie* (2004) a aktuálne vychádza v 3. vydaní (2010). Spolu so svojim synom a kolegom z katedry Antonom Heretikom jr. usporiadal vysokoškolskú učebnicu *Klinická psychológia* (2007) a napísal do nej rad kapitol napríklad o predmete a histórii klinickej psychológie, úzkostných a afektívnych poruchách a poru-

chách osobnosti. Posledné desaťročie sa výskumne zaoberal najmä epidemiológiou psychických porúch.

S kolektívom autorov (Novotný, Pečeňák, Heretik jr., Rítomský) sa podieľal na 3 výskumných monografiách: *EPID. Epidemiológia depresie na Slovensku* (2003). *EPIA. Epidemiológia vybraných úzkostných porúch na Slovensku* (2006) a *EPIAF. Epidemiológia alkoholizmu a fajčenia na Slovensku* (2008). Na staré kolená by sa vraj rád venoval aj marginálnejším témam psychológie, ako sú humor alebo sny...

Prof. Heretik má rád všeličo, okrem iného aj zvieratá (má aktuálne psa, kocúra a aj rybičky). Všeličo nemá rád, napríklad dogmatizmus, podfuky akéhokoľvek druhu, skostna-

teľosť vo vede (nakoniec je vždy heretikom). Za seba môžem povedať, že okrem vyššie spomenutých monografií sme napísali viacero publikácií a vždy sme sa dobre pri tom bavili. Prof. Heretik je výborným spoločníkom, má rád vtipy, rád ich rozpráva a napriek tomu, že je profesorom, tie vtipy nepokazí. Niekedy sa dá nahovoriť a vezme gitaru a rád a dobre hrá Dylana, Beatles, ale aj tzv. zurvalecké piesne (myslím, že to bol termín prim. Zemka). Steny v jeseníckom Priesnitz, ale aj smolenického zámku to uchovávajú v pamäti...

Prejeme kolegovi Heretikovi všetko dobré, možno aj lepšie, a dokonca možno aj najlepšie za všetkých priateľov, kolegov, spolupracovníkov.

ZA MUDR. JIŘÍM MELLANEM (1931–2010)



Ve věku nedožitých osmdesáti let nás opustil jeden z významných klasiků české moderní lékařské sexuologie. Jiří Mellan pracoval jako odborný lékař Sexuologického ústavu Fakultní polikliniky na Karlově náměstí v Praze od roku 1961 do roku 1974, kdy založil a vedl sexuologické oddělení polikliniky v Klimentské ul. v Praze 1.

Jeho odborná a vědecká práce pokrývala celou širokou interdisciplinární oblast lékařské sexuologie. Zabýval se poruchami mužské plodnosti, sexuálními dysfunkcemi, partnerskými sexuálními problémy i forenzní sexuologií. Významným přínosem Jiřího Mellana byly jím zpracovávané a validizované sexuologické dotazníky (HTVM, SFM, PAM, HTVŽ, SFŽ, PAŽ a další).

Mellan byl neúnavným popularizátorem a pedagogem. Knižka „Mladé manželství“, kterou napsal společně s I. Šípovou, patřila kdysi k tomu nejlepšímu v oblasti sexuální výchovy u nás.

Ani po odchodu do důchodu nesložil ruce do klína. Kromě soudněznaleckých posudků se Jiří Mellan v posledních letech živě zajímal o vysoce aktuální otázky sexuálního života mentálně a tělesně hendikepovaných jedinců.

Jiří Mellan měl dobré rodinné zázemí, byl starostlivým otcem svých synů a nacházel podporu a pomoc u své manželky. K jeho velkým zálibám patřilo kromě sexuologie též fotografování a tvorba amatérských filmů. Česká sexuologie ztrácí v Jiřím Mellanovi odborníka s velkým rozhledem, který se pravidelně aktivně účastnil odborných akcí. Jeho diskusní poznámky a fundované polemiky nám všem budou chybět.

doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc.

NÁRODNÍ PSYCHIATRICKÁ CENA PROFESORA VLADIMÍRA VONDRÁČKA

V roce 2010 získali Vondráčkovu cenu na téma Kvalita psychiatrické péče v kategorii praktické aplikace MUDr. L. Kališová (PK 1. LF UK) a kolektiv za „Soubor aktivit vztahujících se k hodnocení kvality psychiatrické péče v ČR“. Jako další v této kategorii byla oceněna práce „Komunitní péče v dlouhodobé praxi“ MUDr. P. Hejzlara, M. Uhlíře a M. Fialy z občanského sdružení Péče o duševní zdraví. V kategorii věda a výzkum byla přidělena cena doc. RNDr. Z. Fišarovi a kolektivu za publikaci „Vybrané kapitoly z biologické psychiatrie“, respektive za kapitolu, která se týká kvality psychiatrické péče.

Pro rok 2011 bylo zvoleno téma „Schizofrenie – výzkum, léčba a resocializace“. Při výběru tématu na rok 2011 členové VR zohlednili skutečnost, že v roce 2011 bude sté výročí názvu schizofrenie.

V roce 2011 bude cena v celkové výši 100 000 Kč přidělena jako každý rok ve dvou kategoriích. Podmínkou účasti je zaslat svoji původní práci na kontaktní adresu: Vondráčkův nadační fond, Psychiatrická klinika, 1. LF UK a VFN, Ke Karlovu 11, 128 21 Praha 2, a to nejpozději do 30. září 2011, v českém jazyce (s kopií), doplněnou o krátký souhrn vhodný k publikaci a stručný životopis.

Vondráčkovu cenu bude slavnostně předána v prosinci 2011. Cenu výhradně sponzorují firmy Novartis a Lundbeck.

Bližší informace můžete získat u dr. Krcha nebo dr. Pavláta na kontaktní adrese Vondráčkovu nadačního fondu (PK VFN, Ke Karlovu 11, Praha 2; tel. 224 965 369).